

קָמִי עִתִּיק יוֹמִין לעמוד שם תמיד כל הימים לפני עתיק יומין לריח ניחוח לפני השי"ת, וְזָאָה חוֹלָקָא דְהָאִי נְשָׁמָתָא, דְקַיְמָא וְזָכָאת לְהָאִי אשרי הנשמה שעומדת שם וזוכה לזה.

הכל נעשה מכת רוח ההיכל הנקרא אורפניא"ל

וּבְכֻלָּא, אֲתַמְנָא הָאִי רוּחָא אורפניא"ל דְקַאמְרָן ועל כל זה ממונה אותה הרוח אורפניא"ל שאמרנו לעיל, וְאִיהוּ שְׁלִיטָא עַל הָאִי הַיְכָלָא והוא שולט על זה ההיכל [לט].

כאשר אורפניא"ל והדרניא"ל נכללים בסוד היחוד נבראים השרפים בעלי שש כנפים והם מקדשים לקב"ה שלוש פעמים ביום ביחד עם עם ישראל והם המלאכים המדקדקים עם הצדיקים והמענישים לאותם שזלזלו במי שלימד אותם תורה

מְכַלְלָא דָא מכלל מזה שנעשה בהיכל זה, כַּד אֲתַכְלִיל רוּחָא בְרוּחָא, כאשר נכלל רוח אורפניא"ל ברוח הדרניא"ל וּבְטִישָׁא דָא בְדָא לְאֲתַכְלִילָא כִּתְדָא, ומכה זה הרוח השמאלי בזה הימני כדי להכלל יחד בסוד היחוד אֲתַבְרִיאֵנוּ אֵינּוֹן שְׁלִיטִין אֲחֶרְנִין

אור הרשב"י

[לט] כי אע"פ שאמרנו שצדקיא"ל ממונה בהיכל זה להלביש את הנשמות הכל נעשה מכת רוח ההיכל הנקרא אורפניא"ל כי צדקיא"ל אינו מלאך מחוץ להיכל אלא הוא חלק מההיכל ולכן הוא פרק מפרקי רוח ההיכל שכל מה שבהיכל יוצא ממנו (רמ"ק).

הלימוד היומי

דְּאֶתְמַנֵּן עַל עֲלָמָא אז נבראים על ידי היחוד עוד שליטים אחרים הממונים על זה העולם, **וְאֵלֵין אֵינוּן שְׂרָפִים דְּשִׁית גְּדַפִּין** והם השרפים שיש להם שש כנפים שאותם ראה ישעיה ואמר עליהם "שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף". **דְּמִקְדָּשֵׁי לְמַרְיָהוּן תְּלַת** (דף רמ"ז ע"ב) **זְמַנֵּין בְּיוֹמָא**. והם מקדשים לבוראם יחד עם ישראל שלש פעמים ביום בקדושת יוצר ובקדושות העמידה של שחרית ומנחה **וְאֵלֵין אֵינוּן דְּמִדְקָדְקֵי עִם צְדִיקָיָא, אִפִּילוּ בְּחַד נִימָא דְּשַׁעְרָא**. והם אותם המלאכים המדקדקים עם הצדיקים אפילו כחוט השערה כדי לזכותם לעלות מכאן ואילך כי לפי גודל העליה כך צריך צירוף וזיכוך [מ]

וְאֵלֵין אֵינוּן דְּקֵימֵי לְאֶעֱנָשָׂא,

אור הרשב"י

ובשער הכוונות איתא (בענין שחרית של שבת, דף עד ע"ד): הגיד לי מורי ז"ל, כי פעם אחת הראו לו בהקיץ חכם אחד גדול בדורו, מן הדורות הקודמים אלינו, שהיו דנים אותו בשמים על שפעם אחת היה הולך בדרך ביום שבת, ונכנס מאליו מעט עפר בתוך מנעלו בלתי כוונה, ולא נזהר להסירו, והלך בו ד' אמות ברה"ר, כי בעת הזאת הגיע זמן החכם ההוא להעלותו מדרגה למעלה מן המדרגה שהיתה לו עד אז בנן ערן, ובפעם הראשונה לא נענש על דקדוקי מצות כאלה, ורק עתה שרצו להעלותו למדרגה עליונה יותר היו דנים ומענישים אותו על דקדוקי מצות כאלה. ע"כ. וכן הוא עוד בנגיד ומצוה (דף כג ע"א). ובשער הגלגולים (דכ"ב ע"א). ע"ש. וכתב על זה בשו"ת יבי"א (ח"ה או"ח סי' כח) "והדבר

[מ] בנמרא יבמות קבא: ת"ר מעשה בבתו של נחוניא חופר שיחין שנפלה לבור הגדול ובאו והודיעו לרבי חנינא בן דוסא, שעה ראשונה אמר להם שלום, שניה אמר להם שלום, שלישית אמר להם עלתה, אמר לה בתי מי העלך, אמרה לו זכר של רחלים נודמן לי וזקן מנהיגו, אמרו לו נביא אתה, אמר להם לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי, אלא דבר שהצדיק מתעסק בו יכשל בו זרעו? אמר רבי אבא אף על פי כן מת בנו בצמא, שנאמר וסביביו נשערה מאד מלמה שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם סביביו כחוט השערה, ר' חנינא אמר מהכא אל נערץ כבוד קדושים רבה ונורא על כל סביביו. ובמעשה זה מבואר מה שהקב"ה מדקדק עם חסידיו כאן בעולם הזה אפילו כחוט השערה.

בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי וְהִם אוֹתָם שְׁעוּמִדִּים לְהַעֲנִישׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא לְאִינוּן דְּמִזְלִזְלִי לְבַר נֶשׁ דְּאוֹלִיפוּ מְנִיָּה אֲפִילוּ
 מְלָה חֲדָא בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא מְנַהֲגֵי בֵּיהּ יֶקֶר לְאוֹתָם שְׁמִזְלִזְלִים

אור הרשב"י

דיש לומר דשאני הכא דהוי פסיק רישיה
 ויתכן דאסור מדרבנן, לא כן בדבר שאינו
 מתכוין דמותר לגמרי עכ"ל.

ובשפת אמת (פרשת במדבר) ביאר כי לא
 כמידת הקדוש ברוך הוא מידת בשר ודם.
 מלך בשר ודם ככל שמתקרבים אליו יותר,
 רואים בו שהוא בשר ודם ואין בו יותר
 משאר בני אדם. אבל השם יתברך "ה'
 אלקים היים ומלך עולם" (ירמיה, י, ו) וכל
 המתקרב אליו יותר, רואה ביותר גדלותו
 וממילא נכנע אליו. וחל עליו יראת ה' טהורה.
 ולכן מדקדק עמו יותר עכ"ק.

ובפנים יפות (פרי תצוה) מביא ששמע לפרש
 טעם נפלא בטעם הדבר שהקדוש ברוך הוא
 מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, משום
 שכל ישראל הם משורש אחד, וכולם קשורים
 כאחד, אלא שיש בהן בחינת הראש שהם
 החכמים והנבונים, ויש מהם בבחינת ידים
 ורגלים, ויש בבחינת עקבים, ומאחר שהראש
 יורד בטעם, ממילא יורדים הרגלים והעקבים
 למטה, וכשהם יורדים, אין זה בעבירות דקות
 כחוט השערה, אלא בחטאים גדולים, ועל כן
 מדקדק הקדוש ברוך הוא שהראש לא ירד
 אף לא כחוט השערה. ע"כ.

ברור שע"פ ההלכה אין שום איסור בזה,
 שהרי מתעסק בעלמא הוא אצל הוצאה, ואין
 בזה אלא איסור דרבנן, וגם הוא הוצאה
 כלאחר יד דפטור, ועוד שמסתמא לא היה
 אלא עפר מועט שאין בו שיעור הוצאה שהוא
 כדי לכסות בו דם צפור, ודעת הרבה גדולים
 מהאחרונים המוציא חצי שיעור אסור רק
 מדרבנן ואין בו איסור תורה, וגם דעת הרבה
 ראשונים ואחרונים שאין לנו רשות הרבים
 בזה"ז. וגם הוא דבר שאינו מתכוין, ואף דהוי
 פ"ר, מ"מ פ"ר דלא איכפת ליה הוא, ובתרי
 ותלת דרבנן, ודאי שמותר אף לכתחלה.
 ואפ"ה דקדקו עמו בשמים. וכמ"ש בב"ק (ג)
 וסביביו נשערה מאד, שהקב"ה מדקדק עם
 חסידיו אפילו כחוט השערה. עכ"ל.

וגם בפ"י זכרי ציון על שער הגלגולים (הקדמה
 כב) כתב: במעשה שנענש אותו חכם שנכנס
 מעט עפר לנעלו והלך בו ברה"ר, ויש בזה
 כמה פיטורים שמכוחם אין כאן מלאכה
 דאורייתא, דהיה בשינוי, וגם לא מתכוין,
 ואין צריך לגופה, ואין לו חשיבות בהוצאה
 זו, וא"כ מזה משמע דגם כשיש כל הני
 צירופים מענישים כשעולה מדריגות רמות.
 וצ"ע בדבר שאינו מתכוין אם גם מענישים,

באדם שלימד אותם אפילו מילה אחת בתורה הקדושה ואינם נוהגים בו בכבוד [מא].

אור הרשב"י

המדרש יחידי, א"ל ברב עם הדרת מלך (משלי יד, כח), וז"א בבית אלהים נהלך ברגש. וז"א שלמדו שלא ילך בקומה זקופה, כי אם במורא. אלו הם השני דברים אשר הזכרו.

אמנם נמצא בירושלמי (סנהדרין י, ב ע"ש) שהשני דברים הם, שכשנבנה דוד יסוד בית המקדש צף התהום ורצה לשטוף העולם, אמר עליו ט"ז מעלות ולא הועיל. אמר כל מי שיודע במה שישובו המים למקומם ולא יאמר אותו, ימות בחנק. שמע אחיתופל ודרש בלבו ואמר, ומה בסוטה ששמו של ה' ב"ה שנכתב בקדושה נמחה על המים בסבת אשה אחת, כל שכן בכאן שהעולם אבד. כתב שם המפורש והשליך אותו במים, ועמדו המים מזעפם. זהו הלימוד האחד.

והלימוד השני הוא כשהיו מביאים הארון על העגלות, ונשמטו הבקר ובא עוזא והחזיק בו, פרץ בו הש"י פרץ, מה כתיב ויחר לדוד על אשר פרץ ה' פרץ בעוזא (שמואל ב; ו, ח), והטעם שלא ידע סבת העון אשר מת בו עוזא, והיה הארון יורד ועולה. קם אחיתופל ואמר כתוב בתורה ולבני קהת וגו' בכתף ישאו (במדבר ז, ט), עשו כדבריו והועיל. וע"כ נמצא שכשהביאו הארון לבית עובד אדום כתיב ויהי כי צעדו נושאי ארון ברית ה' (שמואל ב; ו, יג), והם הלויים בני קהת.

ועכשו הוא הק"ו, ומה דוד מלך ישראל שהיה ראש הסנהדרין בחכמה, ונתוספה בו רוח

[מא] במשנה מסכת אבות פרק ו משנה ג הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד אפילו אות אחת צריך לנהוג בו כבוד, שכן מצינו בדוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד וקראו רבו אלופו ומיודעו שנאמר (תהלים נ"ה י"ד) ואתה אנוש כערכי אלופי ומיודעי, והלא דברים קל וחומר, ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומיודעו, הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד אפילו אות אחת על אחת כמה וכמה שצריך לנהוג בו כבוד, ואין כבוד אלא תורה שנאמר וכו' ע"כ.

ובפירוש מרכבת המשנה לר"י אלא שקר כתב: והנה באלו השני דברים אשר למד ממנו יש חילוק בין החכמים. הנה נמצא בברייתא (כלה רפ"ה) שאמרו אמר רב שמעית לה מאי דכתיב אשר יחדי נמתיק סוד בבית אלהים נהלך ברגש, והוא שמצאו יושב ועוסק בתורה לבדו. אמר לו למה אתה יושב ועוסק בדברי תורה לבדך, אין דברי תורה מתקיימין כי אם בסוד, והוא קבוץ האנשים. והביא ראיה מפסוק הפר מחשבות באין סוד (משלי טו, כב). ואמרו שם מאי אסבריה, הסכת ושמע ישראל (דברים כז, ט), עשו עצמכם כתות כתות, והוא שהרב צריך שילמד התורה בחבור של האנשים.

ועוד פעם אחרת מצאו שהיה נכנס לבית